

Fylkesmannen i Vestfold

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

14 OKT 2009

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Boks 8019 - Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Anne Gro Gotuholt Skjold

Deres referanse:

Vår referanse:
2009/4847
Arkivnr: 632.4

Vår dato:
08.10.2009

Høring - Endringer i introduksjonsloven og statsborgerloven med forskrifter og utlendingsforskriften

Det vises til høringsbrev av 26.06.2009, med frist for merknader satt til 15.10.2009.

Fylkesmannen vil innledningsvis understøtte AIDs mål om å fremme integreringen gjennom å utvide gruppen som faller inn under rett og plikt til introduksjonsordningen. Det er helt klart at dette vil virke positivt både på enkeltindividenes muligheter for integrering, som på kommunen. Fylkesmannen vil i det følgende kommentere de sentrale forslagene som Arbeids- og inkluderingsdepartementet ba om en tilbakemelding på.

Introduksjonsprogram for mishandlede personer og personer som ikke kan returnere til hjemlandet.

Fylkesmannen støtter AIDs forslag i kapittel 2, om å utvide rett og plikt til introduksjonsprogram der det er behov for grunnleggende kvalifisering, for de personer som er nevnt i kapittel 2. Denne utvidelsen blir en reell utgift for kommunene og Fylkesmannen mener derfor at det skal gis integreringstilskudd for disse personene.

Innføring av obligatoriske avsluttende prøver i norsk.

Fylkesmannen støtter AIDs forslag om obligatoriske avsluttende prøver i norsk. Gjennom dagens ordning med en frivillig prøve får ikke lærere, kommunen og andre parter tilstrekkelig kunnskap om hvorvidt opplæringsløpet er tilrettelagt for alle deltakere med rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Ved å innhente resultater fra deltakerne vil utdanningssystemet få den kunnskap til deltakernes behov og utvikling som er nødvendig for å bedre kunne tilrettelegge og tilpasse både undervisningen og utdanningsløpet til den enkelte deltakeren. Videre mener Fylkesmannen at en avsluttende prøve som er godt kjent i samfunnet, vil gjøre det enklere for deltakeren å søke arbeid eller ta en videre utdanning for å kunne dokumentere sine norskkunnskaper.

Utvidelse av omfanget av rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere fra 300 til 600 timer.

Fylkesmannen støtter forslaget.

Innføring av statsborgerprøver.

Fylkesmannen støtter departementets syn på at statsborgerskapet kan sees på som en formalisering av den uutalte samfunnskontrakten som finnes mellom stat og borger, og at denne kontrakten bør ritualiseres. Vi har i dag statsborgerseremonier som til en viss grad bidrar til denne ritualiseringen og dermed også bidrar til at det å bli statsborger blir en viktig hendelse, både individuelt og systemisk. Høringsforslagets kapittel 3 foreslår å innføre obligatoriske avsluttende prøver i norsk og samfunnsfag hvis formål er å fastslå hvor langt kandidaten har nådd i forhold til de læringsmål og eventuelle pensumkrav som er fastsatt. En slik prøve vil virke motiverende for videre studier eller som en dokumentasjon vedlagt en jobbsøknad. Fylkesmannen mener, i likhet med departementet, at det bør kunne stilles som et krav til den som søker om statsborgerskap, at vedkommende har gjennomført godkjent opplæring i norsk og samfunnskunnskap og at dette kan dokumenteres. Fylkesmannen kan derimot ikke se at det å bestå en særskilt statsborgerprøve utover det å kunne dokumentere gjennomført godkjent opplæring i norsk og samfunnskunnskap, skal virke individuelt sett inkluderende og motiverende for den enkelte. Fylkesmannen kan heller ikke se at en slik statsborgerprøve skal ha en generell integrerende effekt for samfunnet som sådan.

Endring i vilkårene for å få bosettingstillatelse.

Fylkesmannen støtter departementets forslag til endringer i vilkårene for å få bosettingstillatelse fra opplæring i norsk med samfunnskunnskap 300 timer til 600 timer i tråd med kapittel 4 i høringsbrevet.

Innføring av fylkesmannstilsyn og kommunal internkontrollplikt for ordningene i introduksjonsloven.

I tråd med de nye føringene som er foreslått i Ot.prp. nr 103 (2008-2009) om fylkesmannstilsyn med sosialtjenesteloven kapittel 5 og 5a, støtter fylkesmannen forslaget om tilsyn og internkontrollplikt også for ordningene i introduksjonsloven. Fylkesmannen i Vestfold har årlig rundt 7 til 10 klagesaker på introduksjonsområdet, noe som er ganske høyt tatt i betraktning at det på landsbasis behandles om lag 35 til 40 klagesaker. Tross høy andel klagesaker i Vestfold fylke, har det ikke innkommet klager på innholdet i programmet. Fylkesmannen har derfor liten kjennskap til i hvilken grad kommunen tilbyr individuell tilpassing av programmet samt i hvilken grad det informeres om at det er klageadgang på innholdet. Kravet om individuell tilpassing i kvalifiseringsløpet er et viktig element og metode, i introduksjonsordningen og Rambøll Mangment påpeker også dette spesielt i evalueringen de har foretatt av ordningen for opplæring i norsk med samfunnskunnskap.

Videre støtter Fylkesmannen forslaget om tilsyn etter introduksjonslovens kap.4. Per i dag omfatter embetsoppdraget forvaltning av tilskudd, informasjon til kommunene og behandling av klagesaker. Fylkesmannen har ikke mottatt en eneste klage etter kap.4 de siste årene, men har ubesvarte spørsmål om kommunenes informasjonsplikt om den enkeltes klageadgang oppfylles.

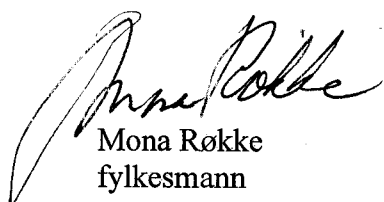
Fylkesmannen vil imidlertid bemerke at departementets foreløpige vurderinger med hensyn til økonomiske og administrative konsekvenser, fremstår for lavt i forhold til den ressursbruken som antas forventes med et slikt tilsyn. Dersom departementet legger tilsynene på det nivået som er antydnet i høringen, etter en systemrevisjonsmetode, vil dette være svært ressurskrevende og lar seg vanskelig gjennomføre med dagens bemanning. Fylkesmannen vil derfor presisere at den økte

ressursbruken som departementet har anslått viser seg i en økning i den faste tildelingen over driftsbudsjettet til embetene. Slik det kommer til uttrykk i retningslinjene "Finansieringsordningen for Fylkesmennene", FAD august 2009.

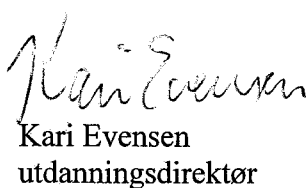
Innføring av fedrekvote i permisjon ved fødsel og adopsjon for deltakere i introduksjonsprogram.
Fylkesmannen støtter forslaget.

Innføring av nytt oppholdsbevis.
Fylkesmannen støtter forslaget.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Mona Røkke
fylkesmann

Kari Evensen
utdanningsdirektør

Svein Lie
avdelingsdirektør/fylkeslege